

на мій погляд, радість живого спілкування учителя та учнів.

Додамо, що застосування комп'ютерних тестів і діагностичних комплексів на уроці англійської мови в початковій школі дозволяє вчителю за короткий час отримати об'єктивну картину рівня засвоєння учнями навчального матеріалу та своєчасно його скоригувати. З метою закріплення програмового матеріалу вчитель може запропонувати учням розгадування тематичних кросвордів, тестів, ребусів, загадок різного рівня складності.

Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що застосування ІКТ на уроках англійської мови у початковій школі сприяє підвищенню якості навчання, формуванню необхідних ключових і предметних компетентностей не лише в учня, але й у вчителя також, зокрема іншомовної комунікативної компетентності (ІКК), навичок практичного застосування набутих знань; створює умови для ефективної взаємодії вчителя з учнями та батьками.

Застосування ІКТ сприяє також розвитку творчих здібностей навичок молодших школярів, що є необхідною умовою подальшої максимальної реалізації особистості в сучасному суспільстві. Перспективи подальших спостережень базуються на дослідженні інших технологій навчання, що сприяють формуванню іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів.

Список використаних джерел:

1. Бученко І. В. Комп'ютеризація навчання – свідчення професійної майстерності педагога. Інститут післядипломної педагогічної освіти. / І. В. Бученко. – К., 2007.
2. Коваленко Ю. А. Використання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов. // Іноземні мови. / Ю. А. Коваленко. – 1999. – № 4. – С. 37–41.
3. Стрикун О. С. Навчання іноземній мові шляхом використання мультимедійних технологій [Електронний ресурс] / О. С. Стрикун. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/14.NTP_2007/Pedagogica/21872.doc.htm

Карина Мініна

Науковий керівник: к. п. н., доц. Макаруч В. В.

БЕСІДА ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ ДУХОВНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

У виховному процесі початкової школи бесіда є основним методом розвитку духовності дитини.

Участь молодших школярів у бесіді може бути як пасивною (обмежуватись тільки повідомленням педагогом фактів з їх подальшим узагальненням), так й активною (діти стають учасниками евристичного,

творчого процесу). Остання є обов'язковим моментом в розвитку особистості дитини, сфери її духовності, оскільки передбачає прояв її особистісної активності.

Для дітей молодшого шкільного віку здебільшого використовується систематизуюча бесіда (узагальнення та систематизація знань, встановлення зв'язку між новими смислами і раніше зробленими висновками) та евристична (сократична) бесіда (розвиток творчого мислення, пошук та знаходження істини). Педагогічна функція цих двох видів бесіди полягає в тому, щоб, використовуючи знання та особистий досвід дітей, активізувати їхню пізнавальну діяльність, сприяти їх активному мисленнєвому пошуку, самостійному формуванню висновків і узагальнень [1, с. 448].

Бесіда, будучи діалогічною формою взаємодії, реалізує інформативну (передача і прийом інформації), регулятивну-комунікативну (вплив на поведінку учасників спілкування), афективно-комунікативну (вираження та передача емоцій та переживань) функції спілкування.

У виховному процесі бесіда реалізується за допомогою трьох типів дидактичного діалогу: «педагог-учень», «учень-учень», «учень-педагог».

Через бесіду виховного характеру, як правило, намагаються вплинути на співрозмовника, стимулювати його до певних вчинків, запропонувати готові рецепти вирішення проблем тощо. Однак не слід забувати, що кожна людина, навіть дитина – це особистість зі своїми поглядами, специфікою характеру, здібностями, уподобаннями.

За напрямом активності діалог «педагог-учень» передбачає виконання вчителем професійно-функціональної ролі комунікатора в процесі виховної діяльності. Виконуючи дидактичну функцію, він «перекладає» зміст виховання на мову свідомості школяра, проникає в її внутрішній світ, оцінює інтелектуальні можливості, намагається зрозуміти її позицію як суб'єкта виховання [2, с. 144].

Бесіда діалогічного типу «учень-педагог» передбачає прояв активності з боку дитини щодо педагога. Ця активність відображає суб'єктивне прагнення бути рівноправним суб'єктом спілкування, що є неповторним, унікальним у власному сприйманні навколишнього світу та себе у ньому; прагнення отримати позитивну оцінку з боку педагога; бути адресатом цінної інформації; зрештою, задовольнити свою духовну потребу – бути визнаним іншими та приєднатись до інших.

Діалог «учень-учень» використовується у найактивніших формах бесіди: парній і груповій роботі. Суб'єктні стосунки в діалозі «учень-учень» утворюються до моменту включення учасників бесіди в процес творчого пошуку, пізнавальної діяльності. Визначальну роль в діалогічній взаємодії учнів молодшого шкільного віку має афективно-комунікативна функція спілкування, створення психологічного контакту із співбесідником на емоційному рівні, що в свою чергу насичує діалог особистісними нюансами оцінок і суджень [3, с. 190].

Результативність методу бесіди має пізнавальний і розвивальний

характер. Перший полягає в ґрунтовному, виваженому засвоєнні знань учнями, в актуалізації їх життєвого досвіду, у доповненні його особистісно-значимими знаннями та у творчому пошуку істини. Другий проявляється в розвитку самосвідомості учнів молодшого шкільного віку, у здатності побачити себе, своє «Я» в іншому «Ти», який виступає неповторним індивідуальним співрозмовником.

Таким чином, через діалогічну взаємодію відкривається широкий простір для самореалізації особистості учня молодшого шкільного віку. Завдяки творчому міжособистісному спілкуванню і міжгруповій взаємодії, особистість дитини перестає бути чужою в цьому світі, виступає повноцінним автором свого розвитку через ставлення до інших як можливих «вершин» свого духовного зростання, самостановлення і в такий спосіб помножує духовний потенціал суспільства в цілому.

Список використаних джерел:

1. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – С. 420–476.
2. Грехнев В.С. Культура педагогического общения. – М. : Просвещение, 1990. – С. 144.
3. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении: Книга для учителя. – М. : Просвещение, 1987. – С. 190.

Інна Молоченко

Науковий керівник: к. п. н., доц. Бондаренко Г. В.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ВУЛИЦІ

У міжнародному аспекті ідея прав дитини розвивалася поступово протягом багатьох сторіч. Але активізувався цей процес тільки в ХІХ ст., коли отримала розвиток концепція захисту дітей. Вперше міжнародну стурбованість становищем дітей було висловлено у Женевській декларації 1924 р., спрямованій на створення умов, що забезпечують нормальний фізичний і психічний розвиток дитини, право дитини на допомогу, належне виховання, захист. Важливим документом щодо захисту дітей стала прийнята 10 грудня 1948 р. Генеральною Асамблеєю ООН Загальна декларація прав людини. У ній вперше зафіксовані основи захисту прав дітей. Генеральна Асамблея ООН 20 листопада 1959 р. прийняла Декларацію прав дитини – документ, що регулює становище дитини в сучасному суспільстві [1, с. 187]. У соціальному відношенні висунуто вимоги щодо створення умов для здорової та нормальної життєдіяльності дитини, гарантування її свободи й гідності. Дитина повинна бути першою серед тих, хто одержує захист і допомогу, а також захищеною від усіх форм недбалого ставлення до неї [3, с. 38].